

2581 15/1 13. 2. Beh. af F. v. Finanslov f. 1913—14. (Indenrigsministeriet.)

2582

svarede han, for vi har ikke haft Raad til at lave en Bog, der skulde være Grundlag for Undervisningen i Elektroteknik for Lærlinge. Jeg sagde: „At lave saadan en lille Bog er dog ikke saa forfærdeligt“. Ja, men det havde de ikke Raad til, blev der svaret. Det er et Tegn paa, at man er temmelig langt nede. Jeg vilde ikke sige det, hvis det gjaldt en Bog om højere Videnskab, men saadan en lille simpel Bog om Elektroteknik for Lærlinge kan ikke koste saa forfærdelig meget. I det hele taget er det givet, at Staten er for karrig overfor de tekniske Skoler, det vil jeg understrege for tredje Gang — jeg har sagt det to Gange i begge de to foregaaende Samlinger og vil gerne sige det en Gang til. Staten giver $\frac{3}{8}$ af de Midler, Skolerne anvender, medens Skolerne selv maa skrabe de $\frac{5}{8}$ sammen, og det kan man sige sig selv er overmaade vanskeligt for dem. Nu vil jeg sætte, at de private Selskaber, der driver Skoler, blev kede af det og sagde: nu vil vi ikke mere, og saa vedtog paa en Generalforsamling at nedlægge Skolerne. Saa blev det yderst vanskeligt for Staten, den kunde min Sandten ikke opgive. Haandværkerundervisningen, det er denne alt for vigtig til, og saa blev Staten ganske simpelt nødt til at overtage disse Skoler, og saa skulde man se, hvad det vilde koste, saa vilde det komme op paa Millionssummer i Stedet for de faa Hundrede Tusinder, det nu drejer sig om.

Den højtærede Minister omtalte Forholdet til Teknologisk Institut. Jeg glæder mig over, at Teknologisk Institut gaar frem, saaledes som det gør, og faar den gode Støtte, det faar, men jeg vil dog føje til, netop naar den højtærede Minister talte om dets Forbindelse med de tekniske Skoler, at Teknologisk Institut neppe vil behøve saa stor en Understøttelse, som det nu faar, og neppe vil behøve at udvikle sig saa forfærdelig stærkt, hvis de tekniske Skoler udvikles stærkere. Det er jo dog givet, at Undervisningen af Ungdommen maa komme i første Række. Gaar Undervisningen af Ungdommen ned, gør den Slags Efterkursus, som Teknologisk Institut giver sig af med, ikke sin Nytte. Jeg maa sige, at disse 2—3 Ugers Kursus paa Teknologisk Institut lægger jeg ikke megen Vægt paa, jeg tror, det er lidt, hvad jeg

vilde kalde, nye Lapper paa en gammel Klædning, og naar Klædningen ikke holder, hjælper det ikke at sætte nye Lapper paa. Derfor er jeg meget glad over, at den højtærede Minister netop kædede disse Institutioner sammen, thi at undgaa saa mange Efterlappinger er dog det bedste, og det opnaar man ved at forøge og forbedre vor tekniske Undervisning i Skolerne. I det hele skal man betænke sig lidt paa at gøre Undervisningen overfladisk, og det kommer man let ind paa, naar man indretter smaa Efterkursus, som i Grunden intet betyder. Vi er i de senere Aar gaaede i Retning af at gøre Undervisningen noget mindre kraftig og fast, end den tidligere har været. Det skyldes maaske ikke mindst den sidste Skolelov for de højere Skoler, hvor man, med Ret, gik henimod det Maal at demokratisere Skolerne, men man demokratiserer ikke Skolerne ved at ned sætte Fordringerne, men ved at løfte Befolkningen op i Højde med Fordringerne. Det samme kan i nogen Grad siges om de mange Skoler, der opstaar til Efterlappning af en Undervisning, der i Virkeligheden har været mindre god fra Begyndelsen af.

Man kan ogsaa gaa den Vej at forhøje Understøttelsen til Eleverne. Nu er Forholdet praktisk det, at Understøttelsen til Eleverne ved de tekniske Skoler er ret lille. Den er, som jeg oplyste i Samlingen 1910—11, kun $\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{9}$ af den Understøttelse, man giver pr. Elev til Højskoler og Landbrugsskoler, og det er givet, at de Hjem, der sender Elever til disse, i Virkeligheden er betydelig mere velstaaende end de, der sender Elever til de tekniske Skoler. Jeg tror, det vil være rigtigt, at Skolerne selv administrerer disse Tilskud, idet de utvivlsomt langt bedre end Stats-tilsynet kender Elevernes Forhold.

Det er en ren Indbildning, naar man her i Landet tror, at vor tekniske Undervisning staar særlig højt. Vi staar tilbage for de fleste af vore Nabolande i teknisk Undervisning, særlig den lavere. I Sverige har man været klar over, at man der stod tilbage, og i 1907 nedsat en Kommission, der først nu er blevet færdig med sit Arbejde; den har afgivet en meget omfattende og højt interessant Betænkning baseret paa Undersøgelser fra andre Lande. I Tyskland og England ofrer man langt